

Warszawa, dnia 28.12.2020 r.

Pan

dr hab. Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Adres poczty elektronicznej: biurorzecznika@brpo.gov.pl

Rzecznik Praw Lekarza Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie im. prof. Jana Nielubowicza, działając w imieniu Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie, reprezentując interesy osób wykonujących zawód lekarza i lekarza dentystry, na podstawie uchwały nr 471/P-VIII/19 z dnia 17 kwietnia 2019 r., art. 2 ust. 2 oraz art. 5 pkt 14 ustawy o izbach lekarskich (Dz.U. z 2019 r. poz. 965 ze zm.), w związku z przekazanymi informacjami, iż kierownicy podmiotów leczniczych, na podstawie art. 42 § 4 k.p., oddelegowują lekarzy do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom, u których podejrzewa się lub potwierdzono zakażenie wirusem SARS-Cov-2 pomimo, że zachodzą przesłanki z art. 47 ust. 3 ustawy dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U.2020.1845), wnosi o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż do Rzecznika Praw Lekarza wpłynęły skargi lekarzy dotyczące oddelegowania pracowników do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom zarażonym SARS-Cov-2. Przypadki ujawnione przez Rzecznika dotyczyły pracownika, który ukończył 60 lat oraz pracownika, który miał stwierdzone choroby przewlekłe. Pomimo świadomości powyższych okoliczności oraz pracy niosącej ryzyko zakażenia przy zwalczaniu epidemii, pracodawca skierował pracowników do pracy.

W ocenie Rzecznika, takie działanie kierowników podmiotów leczniczych jest niedopuszczalne.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 42 § 4 k.p. „Wypowiedzenie dotychczasowych warunków pracy lub płacy nie jest wymagane w razie powierzenia pracownikowi, w przypadkach uzasadnionych potrzebami pracodawcy, innej pracy niż określona w umowie o pracę na okres nieprzekraczający 3 miesięcy w roku kalendarzowym, jeżeli nie powoduje to obniżenia wynagrodzenia i odpowiada kwalifikacjom pracownika”. Przytoczony przepis jest przepisem ogólnym. Pracodawca w tym zakresie nie określił w Kodeksie pracy szczególnego wyłączenia co do lekarzy oddelegowanych do zwalczania epidemii. Jest to zrozumiałe ze względu na fakt, iż przepisy innych aktów prawnych powinny takie wyłączenie przewidzieć. I tak stwierdzić należy, iż w treści art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi pracodawca

określił w katalogu zamkniętym, które osoby nie mogą być skierowane do pracy przy zwalczaniu epidemii. Tym samym Wojewoda nie może na podstawie art. 47 ust. 1 przywołanej ustawy skierować do pracy przy zwalczaniu epidemii osób wymienionych w ust. 3. Wydaje się w pełni zasadnym wprowadzenie przez Prawodawcę przedmiotowego wyłączenia, w szczególności do osób starszych, z orzeczonymi chorobami przewlekłymi, kobiet w ciąży czy też osób wychowujących dzieci do lat 14. Prawodawca tworząc przytoczone przepisy nie przewidział pewnego skutku w postaci możliwości oddelegowania pracownika na podstawie polecenia służbowego do pracy przy zwalczaniu SARS-Cov-2. Należy zauważyć, iż kwestionowanie takiego polecenia służbowego może opierać się co do zasady jedynie na braku posiadanych kwalifikacji przez pracownika oraz braku uzasadnionych potrzeb pracodawcy. Powstała swoista luka prawna. Prawodawca z jednej strony wyłącza daną grupę osób (w tym lekarzy) od wykonywania pracy niosącej ryzyko zakażenia przy zwalczaniu epidemii, z drugiej strony nie wskazuje, że te wyjątki mają również zastosowanie w przypadku wydania polecenia służbowego przez pracodawcę, co powoduje iż pracodawca ma możliwość na podstawie art. 42 § 4 k.p. oddelegowanie pracownika do pracy przy zwalczaniu epidemii, który np. ukończył 60 lat. W konsekwencji kierownicy podmiotów leczniczych, mając świadomość braku regulacji w tym zakresie, w treści poleceń służbowych, wskazują iż w przypadku odmowy wykonania polecenia będą traktowali to jako rażące naruszenie obowiązków pracowniczych, co jest w ich ocenie podstawą do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika lub nałożenia kary dyscyplinarnej na pracownika.

W ocenie Rzecznika Praw Lekarza brak uregulowania przedmiotowej materii powoduje, iż kierownicy podmiotów nadużywają przepisu art. 42 § 4 k.p., a regulacje ustawowe nie gwarantują równego traktowania obywateli wykonujących zawód lekarza.

Mając na względzie powyższe Rzecznik Praw Lekarza, wnosi o niezwłoczne zbadanie przedmiotowej sprawy na przykładzie zgłoszeń dwóch lekarzy (dokumentacja w załączniku), a nadto wystąpienie do właściwych organów administracji państwowej o dokonanie zmian legislacyjnych w przedmiotowej kwestii.

W celu usprawnienia wymiany pism, proszę o kierowanie dalszej korespondencji również na adres mailowy Rzecznika Praw Lekarza: rzecznikprawlekarza@oilwaw.org.pl

Łączę wyrazy szacunku,

Monika Potocka

Rzecznik Praw Lekarza